

FOURTH SEMESTER EXAMINATION 2021-22**M.A. SANSKRIT****Paper - II**

dk0;

Time : 3.00 Hrs.

Max. Marks : 80

Total No. of Printed Page : 03

Mini. Marks : 29

ukV & i'u i= rhu [k.Mk e foHkDr g A l Hkh rhu [k.Mk d i'u funi'kku l kj gy
dhft ; A vdk dk foHkk tu iR; d [k.M e fn; k x; k g A

[k.M & ^v*

प्र.1 अधस्तनेषु कतिपय षष्णा प्रश्नानां उत्तरं देयम् —

12

- (1) अलकापुरी कुत्र अस्ति ?
- (2) काम उच्यते सारिका ?
- (3) किम् नाम गण्डः ?
- (4) का वर्णा आसति यक्षः पत्नी ?
- (5) मेघदूतं केन विरचित ?
- (6) नैषधपि चरितं केन विरचितं ?
- (7) का नाम हर्षस्य माता ?
- (8) कति सर्गेषु विभक्ता नैषधयि चरितं ?
- (9) नलः कस्य देशस्य राजा ?
- (10) नैषधयि चरिते कस्य रसस्य प्राधान्यम् ?

[k.M & ^c*

प्र.2 अधस्तनेषु केऽपि चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः : —

20

- (1) सूर्या पापे न खलु कमलः इति स्पष्टयत् ?
- (2) अलकापुरी वर्णयन्तु ?
- (3) पक्षिणीयाः विरह अवस्था याः वर्णन कायम् ?
- (4) 'नैषध विद्वदौषधं' उक्तिरियं समासेन प्रतिपाद्यताम् ?
- (5) अधीति बोधारण प्रचारणै इति स्पष्टयत् ?
- (6) नैषध दिशा हंस विलाप वर्णयन्तु ?
- (7) नलस्य मुख माधुर्यं वर्णयताम् ?

[k.M & ^I*

प्र.3 अधस्तनेषु केऽपि चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः : —

48

(क) कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या कार्या —

- (1) "प्रायः सर्वो भवन्ति करुणा वृत्तिराद्वन्ति रात्मा"
- (2) प्रयुक्त हि प्रणयिषु सतामीप्सितार्थं क्रियैव ।
- (3) प्राचेपैते रमज विरहेज्ज्वङ् नानां विनोदः

(ख) सप्रसंगम् व्याख्याताम् —

- (1) विद्युत्त्वतं ललितवनिताः सेन्द्रचायं सचित्राः संगीताय प्रतमुरजा स्निग्ध गम्भीर घोषमु । अन्तस्तोयं मणिमय भुवस्तङ्गम भ्रंलिहागाः प्रासास्त्वां लुलयितं पत्र तैस्तै विशेषः ।।
- (2) तन्वी श्यामा शिखरदराना पकव निम्नाधरोष्ठी मध्यक्षामा चकित हरिणी प्रेक्षणा निम्न नाभिः श्रेणी भारादल सगमना स्तोक नम्रास्तनाभ्यां का तत्र स्याद् युवति विष्णये सृष्टिराद्येवधातुः

- (ग) महाकवि कालिदासस्य व्यक्तित्वं कृतत्वं च प्रतिपाद्यताम् ?
 (घ) नैषधीय चरितस्य काव्य शौन्दर्यं प्रतिपाद्यताम् ?

(ङ) व्याख्या कार्या –

- (1) “व्यजन्ति नत्वेकम याचितव्रतम्” ?
 (2) “यशः परेतद्भर चातुरी तुरी”

(च) सप्रसंगम् व्याख्यताम् –

- (1) निपीय यस्य क्षितिरक्षिणः कथाः
 तथा द्वियन्ते न वुधाः सुधामपि ।
 नलः सितच्छत्रित कीर्ति मण्डलः
 स रासिन्मसां महोज्ज्वलः ।।

- (2) पयोनि लीनाभ्रुकावलि
 रदा नन्तोरग पुच्छसच्छवनि ।
 जलार्धरद्धस्य तटान्तभूमि दो
 मृणाल जालस्य निभाद्वभारयः ।।

(छ) महाकाव्य लक्षण परिप्रेक्षे नैषधीय चरिं समीक्ष्यताम् ।

--00--